

CENT ESPECTACLES, CENT MIL PERSONES

El teatre és a Tàrrega

Per setena vegada, el públic ha estat el gran protagonista de la Fira de Teatre al carrer de Tàrrega. Dansa, titelles, circ, espectacles infantils, cercaviles i els últims grups de teatre català han omplert la ciutat. «Antologia», de Jordi Bertran i «Deliri», de Glòria Rognoni, han estat els millors descobriments d'enguany.

Pep Blay

Uns dies a l'any la vila de Tàrrega canvia el seu aspecte per convertir-se en una gran concentració d'una de les arts que més atrauen el públic: el teatre. Plorar, riure, distreure's, cercar el plaer estètic o simplement la festa, tot ho pot oferir aquest gènere que des de fa sis anys, quan l'estiu s'acaba, omple els carrers de la capital de la Segarra.

La VII Fira de Teatre al carrer de

Tàrrega compta ja amb una tradició i anualment jovent d'arreu s'hi desplaça per tal de viure un esdeveniment que, com diu **Bienve Moya**, promotor de la Xarxa de Teatres, «no està definit. És festival, és festa major, és teatre català, és teatre internacional»...

Entre aquestes coordenades, es mou l'epicentre d'aquest món tan particular i tan inquiet.

L'ambient ho demostra. I els joves es converteixen en els màxims protagonistes d'aquests dies: els que van a gaudir de la festa, els que van a trobar-se

per prendre copes i, de tant en tant, veure teatre, els que van a veure tot el que poden, i els que solament van a les obres que han escollit amb antelació. *Kumbies*, *punkies*, moderns i *teatrerros* troben el seu lloc a Tàrrega.

Al voltant de cent mil són les persones que hi passen, sobretot dissabte i diumenge, dies centrals de la Fira. Aquest any es caracteritzava per la manca de novetats en grups «consolidats», com **Vol Ras**, **Pepe Rubianes** o **Dagoll Dagom**, que regalava a la vida la seva última representació d'*El Mika-*

JORDI LUENGO

JORDI LUENGO

Tàrrega compta ja amb una tradició que fa que cada any el jovent d'arreu s'hi desplace massivament.

do. Tampoc no era nova *La botiga dels horrors*, i grups com **Els Joglars** o **Els Comediants** prefereixen estrenar les seves obres en altres ocasions.

Malgrat tot, la Fira no vol perdre el seu prestigi. «I és que ara volem que s'orienti cap a la Fira de Teatre català, per promoure i donar a conèixer les obres dels nous grups, mentre que a Sitges ha de ser el festival d'avantguarda», ens comenta **Paco Laguna**, de l'organització. La manca de grups estrangers ha estat criticada per uns i compresa per altres, però aquesta és la tendència per la qual s'han decantant els dirigents.

D'altra banda, els artistes que volien mostrar les seves obres gratuïtament han anat desapareixent, ja no els és atractiu venir a Tàrrrega, o és potser perquè no hi tenen les mateixes facilitats d'abans. Un encant bohemi que s'ha perdut, i que només es manté amb la Fira d'Artesania, que posa els complements de roba, arracades i maquillatges per a viure la Fira tal com cal.

Una mica de tot

En general, hi ha hagut una mica de tot. La puntualitat dels espectacles és

d'agrair, al costat de les inacabables cues en els llocs tancats, per entrar i per aconseguir l'entrada. De totes maneres, s'ha pogut triar de tot, i la valoració general és positiva per part d'un públic que, com cada any, no ha faltat a la cita.

Ara, per donar una bona imatge en qualsevol festival o fira del tipus que sigui, cal tenir en compte dos actes bàsics: la inauguració i la cloenda. Un bon començament és una forta injecció de moral, i un bon final deixa un agradable gust de boca. I a Tàrrrega no van ser com calia.

«Reconeixem el nostre error, però quan tens 3.000 persones aglomerades en una plaça, pot passar qualsevol cosa». D'aquesta manera respon **Paco Laguna**, organitzador de les festes, quan els mateixos actors d'**Artristras** van demanar explicacions per les tres vegades que se'n va anar el corrent mentre actuaven. «Això ens fa replantejar quin ha de ser el lloc d'inauguració de cara a l'any que ve, i ja hem pensat fins i tot que podria ser la plaça de les Nacions sense Estat».

Tot i així, l'espectacle que oferí **Artristras** no va convèncer en el plante-

jament: una recreació dels tòpics al voltant dels pares del teatre: la tragèdia i la comèdia, amb dos cantants d'òpera i dues carrosses per a cadascun dels gèneres. És difícil sortir del tòpic, i el clàssic contrast de colors i negre, presidits pel maquillatge de l'alegria i el vermell del dolor, no són sinó una recreació més d'aquest tòpic, malgrat que un impactant plàstic negre fos la base d'una decoració senzilla però efectista.

Els **Artristras** no es van sentir contents pels resultats: «Volem deixar ben clar que la nostra obra no es va fer tal com havia de ser a causa dels problemes tècnics que no ens van permetre acabar-la bé. El final no era aquell... A més, és molt difícil ser original en una inauguració d'aquest tipus. Nosaltres vam intentar una proposta diferent, i això era tot un repte. A més, el nostre espectacle s'havia de veure frontalment, i no tothom ho va fer».

Després de la inauguració, començà la Fira i començà la festa.

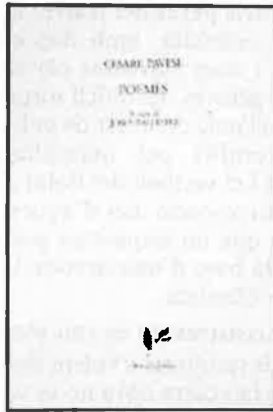
Jordi Bertran, un espectacle d'«antologia»

De totes les obres presentades, és

JORDI LUENGO

Orientada a ser la Fira de teatre català, l'absència de grups estrangers no ha estat compresa per tots.

Una acurada antologia bilingüe d'un dels autors cabdals de la literatura italiana. La introducció, selecció i traducció han estat realitzades per Josep Ballester.

Edicions BROMERA

Centre
Carles Salvador

CURSOS PER CORRESPONDÈNCIA

1. Llengua i Literatura:

- Curs d'Iniciació.
- Curs d'Iniciació (per a castellanoparlants).
- Curs Bàsic.
- Curs Progressiu de Llengua.
- Curs de Professorat.

2. País Valencià:

- Geografia i Història del País Valencià.

Matrícula oberta tot l'any, tret del mes d'agost. Per a més informació, adreueu-vos al

Cantra Carles Salvador

Moratín, 15, 6a. 46002-València

potser *Antologia*, de **Jordi Bertran**, la que més èxit ha obtingut a tots nivells. En ella mostra una excel·lent tècnica en el domini dels titelles i un plantejament original en l'actuació del titellaire: intervé en l'obra i juga amb les veus amb tota naturalitat.

A *Antologia* apareixen una sèrie de personatges —coneguts o no— que estan caracteritzats a la perfecció, tant en els moviments com en els actes. El Dalí diví, Louis Armstrong, Pau Casals i les bombolles de Pep Bou són representats per al públic, que es diverteix d'allò més, igual que l'esquelet, el fakir o el pallasso que no para de tirar-se pets. Cada detall és una rialla.

Seguint en el món de les titelles, caldria citar també **Marduix**, que ens va presentar un espectacle basat en el poema èpic de Verdaguer «A l'ombra del Canigó», un muntatge teatral amb ninots i elements plàstics que va agradar pel tractament del tema i la qualitat d'un grup que ja fa temps que es mou en aquest món.

El TEI de Sant Marçal, de Girona, també hi va deixar un bon regust amb titelles tradicionals, amb els quals no pretenien altra cosa que treballar bé els motlles clàssics d'aquest espectacle infantil.

El monòleg és una forma de treballar un actor al màxim, d'extreure'n les màximes possibilitats. Si arriba al deliri, l'actor pot deixar anar tota la seva expressivitat i el sentit de la interpretació. És aquest el cas de **Teresa Calafell**, que, sota la gran direcció de **Glòria Rognoni**, ex-Joglars, ja tenia tots els punts per ser una de les obres més atractives.

Així va ser. El públic s'entusiasmà amb les bogeries i les neures d'una senyora madura que tenia problemes amb els veïns per escandalosa, que explica les seves històries sexuals i que captiva els assistents amb les seves sorprenents reaccions. Plàtans, compreses i mil i un detalls que retraten un veritable deliri.

Si una actriu pot arribar al deliri, un actor en solitari pot amagar la clau del «joc de la vida i la mort», a través de l'ideal geomètric: l'esfera, el moviment rectilini infinit i continuat. **Joan Minguell**, amb *Moviment (Sfera)*, fa una proposta d'avantguarda en el camp del teatre gestual combinant textos de *La Jeune Parque*, de **Paul Valéry**. Resultat: un muntatge poètic amb una voluntat esteticista i tots els secrets que deixa entreveure la il·luminació màgica que proposa l'actor de Tàrraga. «Sense la vida, no hi ha mort i sense mort, no hi ha vida, una cosa depèn de

l'altra. És en aquest context on entra l'esfera, la forma ideal que simbolitza aquest binomi universal».

Conflicte basc/conflicte Geroa

«Igual ens tractaran de pesats, però és necessari. Volem una altra visió d'Euskadi, sense allunyar-nos de la nostra realitat. Potser a Catalunya els deuen sonar la violència i els morts, però al País Basc és la realitat de cada dia». D'aquesta manera explicava el **Teatro Geroa** l'alt contingut polític de la seva obra *Grande Place*, una de les més conflictives i que més opinions diferents ha provocat basada en un text de **Mario Onaindia**.

Es tracta d'una història d'amor d'una parella entre els 35 i 40 anys, situada en un paisatge polític de lluita armada, que influeix en les relacions personals de tots dos. L'obra està impregnada d'un fort realisme social i els intèrprets es deixen la pell a l'escenari, amb una intensitat tan forta que en els moments clau sap agafar el sentiment del públic. De totes maneres, utilitza recursos que fàcilment arriben al cor. El record, el passat, es pot tractar de múltiples formes, i és aquí on potser està la manca d'originalitat de *Grande Place*.

D'aquesta obra, se'n parlarà, perquè té els ingredients necessaris: una forta crítica política de la situació a Euskadi i també el fet que els personatges apareguin despullats durant part de l'obra. Això —vulguem o no— provoca reaccions de tota mena. L'escenari circular és el desig de trencar amb l'espai típic del teatre, però aparentment no sembla que tingui una altra justificació.

La diversitat d'opinions també va ser la reacció del públic que assistí a *El mariner*, de l'**Aula de Teatre de Mataró**: tres actrius vestides amb túnica blanca reciten versos de Pessoa, cercant la bellesa en la dicció dels poemes. Una representació estàtica que feia adormir més d'un i omplia d'admiració els amants del teatre com a literatura pura.

També estava en el text la importància de **Kafka**. El mite literari txecoslovac fou representat pel Talleret de Salt, amb una correcta interpretació de l'obra *Informe per a una acadèmia*, on l'ésser humà i la bèstia són els protagonistes d'un teatre amb alt contingut filosòfic.

Tripijoc vola amb l'alicorn

Si mai no heu vist volar pels aires un

estrany cavall amb ales i banya, us costarà més entrar en el concepte d'*Ali... què?*, obra protagonitzada per una mostra del bestiar extraordinari: l'alicorn. **Tripijoc** vol donar-lo a conèixer a petits i grans, amb un espectacle que per l'escenificació molt acurada, el treball estètic i el costós equip tècnic, ha suposat al grup al voltant de vuit milions.

Una galeria de personatges es troben i volen amb el curiós i benèvol alicorn, que recorda *El petit príncep*, per la gent que hi passa i per la forma d'arribar al missatge profund de forma sentimental. Música, cançó, cercavila i foc complementen una obra que té de tot, però que forma un conjunt unitari ben pensat i treballat.

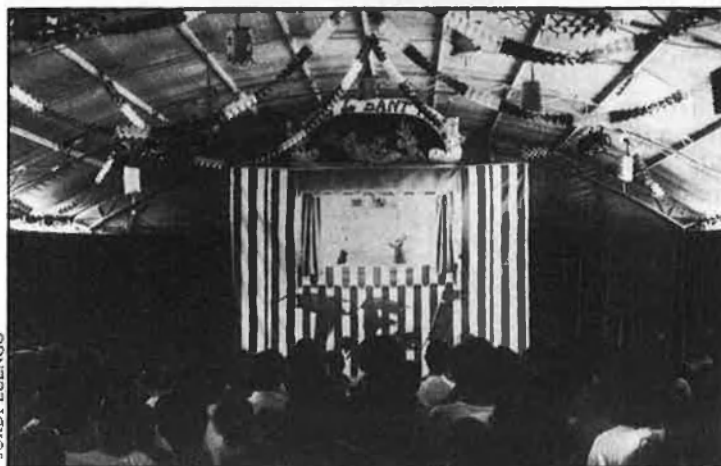
Tripijoc és un grup molt treballador de tota la vida. «Per al desembre tenim dos nous projectes: un espectacle piro-musical per trencar les barreres actor-espectador i, d'altra banda, un espectacle infantil, perquè el nostre inici va ser en aquest camp, i sempre ens ha agradat molt».

Una agradable sorpresa arriba de la mà del **Teatre Mòbil**, amb *Sing-sing (La balada dels germans Nicolau)*, una barreja d'actors i de pallassos que obté un resultat molt divertit i que ens porta ràpidament a la rialla.

També per passar una estona plena d'humor és *Brams o la Kumèdia dels horrors*, d'**El Llamp Teatre**, de Vilanova, i la comèdia de **L'Om Teatre**, una companyia del País Valencià amb el joc i la paròdia com a personatges principals de l'obra *Nit de copes*. I els excel·lents números de claqué són la base del *Coctail*, que serveix **Da Cappo**, tot i que la resta de l'obra no és tan atractiva com caldria.

Dins d'una carpa no cal que es faci circ. Uns anglesos que van demanar sobretot que, una vegada comencés l'obra, no passés ningú a dins, van demostrar que la carpa és un escenari com un altre. I la brillant interpretació d'una estranya galeria de personatges quasi surrealista, malgrat les dificultats que ofereix la diferència d'idioma, va saber ser apreciada per un públic que anà al més car dels espectacles que es presentaven a la Fira.

¡Anem al circ! Hipnotitzar gallines, penjar-se de motos i de serres elèctriques, domar gossos i arribar al sentit més dur del que és el circ: això és **Archaos**, un espectacle francès que omplí tots els dies, fugint d'americanismes, muntatges publicitaris i que es basa en el «més difícil encara», per posar en tensió un públic que no ho veia

Dalt, **Artristras**, en el dia de la inauguració. A l'esquerra, una representació de titelles pel **TEI de Sant Marçal**.

massa clar fins que no finalitzava l'actuació.

Sybilla vesteix la dansa

A la Fira de Teatre de Tàrraga també hi ha un espai dedicat a una de les arts que més costa d'arrelar al nostre país: la dansa contemporània. **Metros** presentà el seu ja conegut muntatge *Nofres*, però la sorpresa arribà amb **Danat-danza**, una companyia de Barcelona que cerca l'estètica en la coreografia més que en l'habilitat individual del ballarí, tot i que cadascun d'ells va demostrar la seva qualitat tècnica en la representació de *Splitter*.

Moviments crus, forts, desesperants, nerviosos, matemàtics i rítmics, sota el fons de la música original de **Leon Marino**, que ambientava atmosfèricament a so de sintetitzadors. Els vestits terrosos han estat dissenyats per **Sybilla**: «Els va adequar a l'obra perquè a ella li agradava i podia desenvolupar el seu

treball lliurement, sense cap tipus de coacció, ja que s'identificava amb el nostre plantejament».

I arriba el final. Dos plàstics aeris de **Julie** s'enliren per damunt d'un públic que vol aprofitar l'últim dia d'una festa que s'acaba. *Gigantomachie* vol culminar brillantment la fira de Tàrraga. El màgic ritual comença... i l'espectacularitat que es preveu d'un acte de cloenda tan sols la demostra el castell de focs i un «esbufegafocs».

Els dos éssers que s'eleven no són suficients per a una digna i apoteòsica culminació de la VII Fira de Teatre. Però el jovent continua la festa fins a la matinada, com ho ha estat fent cada dia. Alcohol i alegria a dojo per gaudir de les sorpreses de la nit, les inesperades cercaviles i el ball que no s'acabaria mai.

La gran festa del teatre català ha abaixat el teló. Caldrà esperar fins l'any que ve; mentrestant, la comèdia quotidiana segueix el seu camí. □